

כתוראת מו"ר שר בית הזוהר המקובל האלוקי
ר' בנימו שמואל'י שליט"א

(דף ל"ד ע"א) אַחֲרִית אִיּוֹב מִרְאשִׁיתוֹ.

רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, הָאִי דְאִיּוֹב, לָאוּ נְסוּתָא דְנַפְשֵׁי קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, פְּנִסוּתָא דְנִשְׁאֵר צַדִּיקָא,
דְּהָא לֹא כְּתִיב וְהֶאֱלֹהִים נִסָּה אֶת אַבְרָהָם. כְּמָה דְכָתִיב, (בראשית כ"ב) וְהֶאֱלֹהִים נִסָּה אֶת אַבְרָהָם.
דְּאִבְרָהָם, אִיהוּ בִּידֵיהּ אַקְרִיב לְבְרִיָּהּ יְחִידָאֵי דִּילֵיהּ לְגַבִּי קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְאִיּוֹב לֹא יְהִיב
כְּלוּם, וְלֹא מָסַר לֵיהּ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כְּלוּם.

וְלֹא אֶתְמַר לֵיהּ, דְּהָא גַלְיָי קָמִיָּה, דְּלֹא יָכִיל לְקַיְימָא בֵּיהּ, אֲבָל אֶתְמָסַר בִּידָא דְמַקְטָרְגָא. וּבְדִינָא
דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֶתְעָבִיד, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֶתְעַר דִּינָא (בְּדִינָא) דָּא, לְהַהוּא מַקְטָרְגָא לְגַבִּיָּהּ,
הָדָא הוּא דְכָתִיב, (איוב א') הַשְׁמֵט לִבִּי עַל עַבְדֵי אִיּוֹב וְגו'.

פְּתַח וְאָמַר, (בראשית ד') וַיְהִי מִקְצֵי יָמִים וַיָּבֵא קַיִן מִפְּרֵי הָאָדָמָה. מִקְצֵי יָמִים, וְלֹא מִקְצֵי יָמִין. אִיהוּ
דְּחָה לְקוּצֵי יָמִין, וְאֶתְקָרִיב לְקוּצֵי יָמִים. וְהָא אֹזְקִימָנָא, (דניאל י"ב) וְאַתָּה לֵדָּ לְקוּצֵי. וְאָמַר דְּנִיָּאֵל, לֹאֲזַן
קוּצֵי, לְקוּצֵי תִּימִין, אוֹ לְקוּצֵי תִּימִים. עַד דְּאָמַר לֵיהּ לְקוּצֵי תִּימִין. וְעַל דָּא דוּד דְּחִיל וְאָמַר, (תהלים ל"ט)
הוֹדַעְנִי יְיָ קִצְיָי וּמִדַּת יָמֵי מַה הִיא, אוֹ לְקוּצֵי תִּימִים אוֹ לְקוּצֵי תִּימִין. וְהִכָּא מַה כְּתִיב וַיְהִי מִקְצֵי יָמִים,
וְלֹא מִקְצֵי יָמִין, וּבְגִין כֹּדֵּ לֹא אֶתְקַבַּל קַרְבְּנֵיהּ, דְּהָא מַסְטָרָא אַחְרָא הָוָה. (כלא).

תָּא חֲזִי, מַה כְּתִיב וְהִבֵּל הֵבִיא גַם הוּא. מָאִי גַם הוּא. לְאַסְגָּאָה דָּא בְּדָא, קַרְבְּנֵיהּ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא הָוָה כְּלָא, וְעַקְרָא דְקַרְבְּנָא לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְיַהֵב חוּלְקָא לְסַטְרָא אַחְרָא, כְּמָה דְאֶתְ
אָמַר וּמַחְלֵבִיהוּ. וְקוּצֵי, עַקְרָא עַבְדֵי מִקְצֵי יָמִים, רְזָא דְסַטְרָא אַחְרָא, וְיַהֵב חוּלְקָא לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא, וְעַל דָּא לֹא אֶתְקַבַּל.

בְּאִיּוֹב מַה כְּתִיב, (איוב א') וְהָלַכוּ בָּנָיו וְעֵשָׂו מִשְׁתַּח וְגו', וְשָׁלְחוּ וְקָרְאוּ לְשִׁלְשֵׁת אַחֵיוֹתֵיהֶם לְאָכַל
וּלְשִׁתוֹת עִמָּהֶם וַיְהִי כִּי הִקִּיפוּ יָמֵי הַמִּשְׁתַּח וְגו', וּבְמִשְׁתַּח בְּכָל יוֹמָא מַקְטָרְגָא שְׂכִיחַ, וְלֹא יָכִיל
לֵיהּ. מִנָּא לָן. דְכָתִיב, (איוב א') הֲלֹא אֶתָּה שֹׁכֵת בַּעֲדוֹ וּבַעֲדוֹ בֵּיתוֹ וּבַעֲדוֹ כָּל אֲשֶׁר לֹא מִסְבִּיב וְלַעֲוֹלָם
לֹא יְהִיב חוּלְקָא כְּלָל לְגַבִּיָּהּ, דְּהָא (נ"א מַה) כְּתִיב (איוב א') וְהֶעֱלָה עוֹלוֹת מִסְפֵּר כְּלָם. עוֹלָה סְלָקָא
לְעִילָא לְעִילָא, וְלֹא יְהִיב חוּלְקָא לְסַטְרָא אַחְרָא. דְּאֶלְמָלָא יְהִיב לֵיהּ חוּלְקָא, לֹא יָכִיל לֵיהּ לְבַתָּה,
וּכְלָ מַה דְּנִטְלָ מִדִּילֵיהּ נִטְלָ.

וְאִי תִימָא אֲמָאֵי אַבְאִישׁ לֵיהּ קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. אָלָא. דְּאֶלְמָלָא יְהִיב לֵיהּ חוּלְקָא, יַפְנִי אַרְחָא
וְיִסְתַּלַּק מֵעַל מַקְדְּשָׁא, וְסַטְרָא דְקוּדְשָׁא אֶסְתַּלִּיק לְעִילָא לְעִילָא. וְאִיהוּ לֹא עַבְדֵי כּוֹ, וְעַל דָּא
קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא תַבַּע בְּדִינָא.

תָּא חֲזִי, כְּמָה דְאִיהוּ אֶתְפָּרֵשׁ, וְלֹא אַכְלִיל טוֹב וְרַע, אִיהוּ דִן לֵיהּ בְּהַהוּא גְּוֹנָא, יְהִיב לֵיהּ טוֹב,
וּלְבַתָּר רַע, וּלְבַתָּר אַהֲדַרְיָה לְטוֹב. דְּהִכִּי אֶתְחַזִּי לְפָר נֶשׁ, לְמַגִּיד טוֹב, וּלְמַגִּיד רַע, וְלֹאֲהֲדַרְא
גְּרַמִּיָּה לְטוֹב, וְדָא אִיהוּ רְזָא דְמַהִימְנוּתָא. תָּא חֲזִי, אִיּוֹב מֵעַבְדֵי פְּרַעָה הָוָה, וְדָא הוּא דְכָתִיב בֵּיהּ,
(שמות ט') תִּקְרָא אֶת דְּבַר יְיָ מֵעַבְדֵי פְּרַעָה.

תָּא חֲזִי, דְּלֹא בָּעָא קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַעְקְרָא אִיבּ מֵאַתְרֵיהּ דְּאִיהוּ תְּהוּ מַכְסִי (נ"א כְּלֵא בָּעָא קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַעְקְרָא מֵאַתְרֵיהּ אִיבּ תְּהוּ מַכְסִי) (נ"א אִיבּ חֲכִים תְּהוּ) עַל פְּרַעָה כִּינּוּ דְאַתְחַלְשׁ עֲבַד נּוֹקְמִין לְפְרַעָה)

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, הַשְׁתָּא אֵית לְגַלְגָּלָה רְזִין, דְּאִינוּן מִתְדַבְּקִין לְעִילָא וְתַתָּא, מַה כְּתִיב בַּא אֶל פְּרַעָה, לָךְ אֶל פְּרַעָה מִיבְעִי לִיהּ, מָאִי בַּא. אֶלָּא, דְּעִיל לִיהּ קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אֲדַרְיִן בְּתַר אֲדַרְיִן, לְגַבִּי תַנְיָנָא חֲדָא עַלְגָּא תַקִּיפָא, דְּכַמְּחָ דְּרַגְיִן מִשְׁתַּלְּשְׁלִין מִנְיָה. וּמֵאֵן אִיהוּ. רְזִין דְּהַתְּנִין הַגְּדוּל.

וּמִשָּׁה דְּחִיל מִנְיָה, וְלֹא קָרִיב אֶלָּא לְגַבִּי אִינוּן יְאוּרִין, וְאִינוּן דְּרַגְיִן דִּילִיהּ, אֲבָל לְגַבִּיהּ דְּחִיל וְלֹא קָרִיב, בְּגִין דְּחֲמָא לִיהּ מִשְׁתַּרְשׁ בְּשַׁרְשִׁין עַלְאִין.

כִּינּוּ דְחֲמָא קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְּדְחִיל מִשָּׁה, וְשְׁלִיחוּ מְנַן אַתְרֵינִי לְעִילָא, לֹא יְכַלִּין לְקַרְבָּא לְגַבִּיהּ. אָמַר קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, (יחזקאל כ"ט) הִנְנִי עָלֶיךָ פְּרַעָה מְלֻךְ מְצַרִּים הַתְּנִים הַגְּדוּל הַרְוִבִין בְּתוֹךְ יְאוּרִין. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲנַטְרִיךְ לְאַגְחָא בֵּיהּ קַרְבָּא, וְלֹא אַחְרָא. כְּמָה דְּאֵת אָמַר, אֲנִי ה', וְאוּקְמוּהּ רְזִין דְּחֲכַמְתָּא דְּהַתְּנִים הַגְּדוּל הַרְוִבִין בְּתוֹךְ יְאוּרִין לְאִינוּן מְאִרִי מְדִין, דִּידְעִין בְּרִזִין דְּמֵאֲרִיהוּן.

פְּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, (בראשית א') וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הַתְּנִינִם הַגְּדוּלִים וְאֵת כָּל נֶפֶשׁ הַחַיָּה הַרוֹמְשֵׁת אֲשֶׁר שָׂרְעוּ הַמַּיִם לְמִינֵיהֶם. הַאי קָרָא אוּקְמוּהּ לִיהּ. אֲבָל וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הַתְּנִינִים הוּא רְזִין דָּא (דף ל"ד ע"ב) לְוִיתָן וּבֵת זִוְגוּ. תְּנִינִם חֲסַר כְּתִיב, בְּגִין דְּקַטְל לְנוּקְבָא, וְסִלְקָא קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְצַדִּיקָא וְאוּקְמוּהּ.

הַתְּנִים הַגְּדוּל, תִּשְׁעֵי יְאוּרִין אִינוּן, דְּאִיהוּ רְבִיץ בִּינְיָהוּ, וְחַד יְאוּרָא אִיהוּ, דְּמִימִין שְׂכִיבִין, וּבְרַבְרָאן דְּמִימִין דְּגַנְתָּא, נִפְלִין בֵּיהּ תְּלַת זְמַנִּין בְּשַׁתָּא. וְכַד תְּרִין זְמַנִּין, מִתְּפַרְךְ הַהוּא יְאוּרָא וְלֹא כָּל כַּד, וְכַד חַד לָאו חֲבִי.

וְהַאי תַנְיָנָא, עָאֵל בְּהַהוּא יְאוּרָא, אֶתְתַּקִּיף וְאֶזֶל וְשָׂאט עָאֵל גּוּ יִמָּא, וּבְלַע נּוֹגִין לְכַמְּחָ זִינִין, וְשְׁלִיט, וְתַב לְהַהוּא יְאוּרָא. אֶלִין תִּשְׁעָה יְאוּרִין אֶזְלִין וְסִלְקִין וְסַחְרֵינִיהּ כְּמָה אֶלִינִין וְעִשְׁבִין לְזַנְיָהוּ.

יְאוּרָא קַדְמָאָה, נִפְקָא מִסְטְרָא שְׂמָאֵלָא, בְּחַד צַנּוּרָא דְּנִגִיד וְנִפְיק תְּלַת טַפִּין, וְכָל טַפְּהָ וְטַפְּהָ אֶתְפַּרְשׁ לְתַלַּת טַפִּין, וְכָל טַפְּהָ וְטַפְּהָ אֶתְעַבִּיד מִנְיָה יְאוּרָא חַד, וְאֶלִין אִינוּן תִּשְׁעָה יְאוּרִין, דְּמִתְתַּקְפִּין וְאֶזְלִין וְשָׂטֵאן וְסַחְרִין בְּכָל אִינוּן רְקִיעִין.

כְּמָה דְּאַשְׁתָּאֵר מֵאִינוּן טַפִּין כַּד סִימִין לְמִיפְק, אֶשְׁתָּאֵר טַפְּהָ חֲדָא, דְּנִפְקָא בְּשְׂכִיבוּ, נִפְל בִּינְיָהוּ, וְאֶתְעַבִּיד מִנְיָה יְאוּרָא חֲדָא. הַאי יְאוּרָא אִיהוּ, הַהוּא דְּאֶמְרִין דְּאֶזְלָא בְּשְׂכִיבוּ.

הַאי יְאוּרָא, כַּד הַהוּא נְחָר דְּנִגִיד וְנִפְיק, אֶפְיק טַפִּין אַתְרֵינִי רְבִרְבָּא (ס"א דְּבְרַבְרָאן) מִסְטְרָא דִּימִנָּא, מַה דְּאַשְׁתָּאֵר מֵאִינוּן טַפִּין, אֶשְׁתָּאֵר טַפְּהָ חֲדָא בְּשְׂכִיבוּ מֵאִינוּן בְּרַבְרָאן, וְנִפְל בְּהַהוּא יְאוּרָא דְּאִיהוּ שְׂכִיבָה. וְהַאי אִיהוּ יְאוּרָא דְּעָדִיף מִפְּלָהוּ.

כִּד נִפְקִין וּמִתְפָּרְשִׁין אֵינּוּן אַרְבַּע נְהָרִין דְּנִפְקִין מִגְּנֻתָא דְעֵדוֹן, הֵהוּא דְאַקְרִי פִישׁוֹן, נְפִיל בְּהֵהוּא
יֵאוּרָא וְאֵתְפִלִּיל בֵּיהּ. וְעַל דָּא מְלָכוֹת בְּבַל, אֵתְפִלִּיל בְּהֵאֵי. וּפִישׁוֹן אִיהוּ מְלָכוֹת בְּבַל. מֵיֵאוּרָא דָּא
אֵתְזַנּוּ וְאֵתְמַלְיִין כָּל אֵינּוּן יֵאוּרִין אַחֲרֵנִין.

בְּבַל יֵאוּרָא וְיֵאוּרָא, אֵזְלָא וְשָׂאט חַד תְּנִינָא, וְאֵינּוּן תַּשַּׁע. וְכַל חַד וְחַד נְקִיב נּוֹקְבָא בְּרִישִׁיהּ, כְּמָה
דְּאֵת אָמַר, (תהלים ע"ד) שִׁבְרַת רֵאשִׁי תְנִינִים וְגו'. וְאֵפְלוּ הָאֵי תְנִינִין הַגְּדוֹל הֵכִי הוּא, בְּגִין דְּכִלְהוּ
נְפָחִין רוּחִין לְגַבֵּי עֵילָא וְלֹא לְתַתָּא.

כְּתִיב (בראשית א') בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים. וְכְתִיב וַיְבָרָא אֱלֹהִים אֶת הַתְּנִינִים הַגְּדוֹלִים, בְּכָל עוֹבְדָא
דְּאֵינּוּן עֶשְׂרֵי אַמְיָרָן, כְּיִמִּין לְקַבְלֵיהוּ אֵינּוּן עֶשְׂרֵי יֵאוּרִין. וְחַד תְּנִינָא מִתְפָּרְפָּא (ס"א מִתְפָּרְשָׁא) (ס"א
מִתְפָּרְפָּא) בְּרוּחָא, לְקַבֵּל כָּל חַד וְחַד.

וְעַל דָּא, חַד לְשַׁבְעִין שָׁנִין מְזַדְעָע עֲלָמָא, בְּגִין דְּהָאֵי תְנִינִין הַגְּדוֹל כִּד הוּא סָלִיק סְנַפִּירוֹי
וְאֵזְדְעָע, כְּדִין כִּלְהוּ מְזַדְעָעוּן בְּאֵינּוּן יֵאוּרִין, וְכַל עֲלָמָא מְזַדְעָעָא, וְאַרְעָא מִתְחַלְחֶלֶת, וְכִלְהוּ
כְּלִילָן בְּהָאֵי תְנִינִין הַגְּדוֹל.

וְהָאֲרִץ הִיְתָה תוֹהוּ וְגו', אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, עוֹבְדָא דְבְּרֵאשִׁית, חֲבָרְיָא לְעָאן בֵּיהּ, וַיְדַעִין בֵּיהּ, אָבֵל
וְעִירִין אֵינּוּן, דְּיִדְעִין לְרַמְזָא עוֹבְדָא דְבְּרֵאשִׁית, בְּרֹזָא דְתְנִינִין הַגְּדוֹל. וְעַל דָּא תְנִינִין, דְּכַל עֲלָמָא לֹא
מִשְׁתַּלְשֵׁלָא אֶלָּא עַל סְנַפִּירוֹי דְדָא.

תָּא חַזִּי וְהָאֲרִץ הִיְתָה תוֹהוּ וְגו', תְנִינִין הִיְתָה, וְאִזְקִימָנָא. בְּגִין דְּבִתְהֵא יֵאוּרָא קַדְמָאָה דְקֵאמְרָן,
כִּד הָאֵי תְנִינִין הַגְּדוֹל עָאֵל בֵּיהּ, כְּדִין אֵתְמַלְיָא, וְשָׁטִיף וְדַעִיף נִיעוּצִין דְּאֵתְלַקְטוּ בְּאֵינּוּן עֲלָמִין
דְּאֵתְחַרְבוּ בְּקַדְמִיתָא.

אֵינּוּן תְנִינִין אַחֲרֵנִין דְקֵאמְרָן, הוּוּ וְלֹא הוּוּ, אָמַאי. בְּגִין דְּאֵתְחַלְשׁ חִילֵייהוּ דְלֹא יִטְשָׁטְשׁוּן עֲלָמָא,
כִּד לְשַׁבְעִין שָׁנִין, חַד זְמָנָא, וְאֵינּוּן אֵתְתַקְפוּ בְּחֵילָא דְהֵהוּא תְנִינִין הַגְּדוֹל, וְהָאֵי אִיהוּ בְּלַחֲדוּדֵי
לְאֵתְתַקְפָּא. וְאֵלְמָלָא נּוֹקְבִיָּה כְּיִמֶת לְגַבִּיָּה, לֹא יָכִיל עֲלָמָא לְמַסְפַּל לֹזַן. (ובגין כֹּף)

עַד לֹא קָטַל קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְנוֹקְבָא, הָאֲרִץ הִיְתָה תוֹהוּ. (ובהו) תוֹהוּ הִיְתָה. וְלִבְתַּר דְּקָטַל לָהּ,
הָוָה בְּהוּ, שָׂרְאֵת לְאֵתְקִימָא. וְחֲשָׁד עַל. עַד לֹא הוּת נְהִירָא עוֹבְדָא דְעַבְדָּה.

מָה עָבִיד קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, מְחִץ רִישִׁיהּ דְּדְכּוּרָא לְעֵילָא, וְאֵתְפַּפְיָא, בְּגִין דְּהָא תְהוּמָא לְתַתָּא,
לֹא הָוָה נְהִיר. מָאי טַעְמָא לֹא הָוָה נְהִיר, בְּגִין דְּהָאֵי תְנִינִין הַגְּדוֹל, הָוָה נָשִׁיב רוּחָא עַל תְהוּמָא,
וְאֵחֲשִׁיף לִיָּה, וְלֹא מְרַפְרְפָּא לְתַתָּא.

וְעַבְר (נ"א וְעַם כָּל דָּא) רוּחָא אַחֲרָא דְלְעֵילָא, וְנָשִׁיב (נ"א דְנָשִׁיב) וּבְטִישׁ בְּהֵהוּא רוּחָא, וְשָׁכִיף לִיָּה, הָדָא
הוּא דְכְּתִיב וְרוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם. וְהֵינֵנוּ דְתְנִינִין, דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כְּטִישׁ רוּחָא
בְּרוּחָא, וּבְרָא עֲלָמָא.

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אוֹר וַיְהִי אוֹר, נְהִיר נְהִירוֹ דְלְעֵילָא, וּבְטִישׁ